

Vaba raha otsib ettevõtteid

Kuigi huvi Eesti ettevõtetesse investeerimise vastu on taas kasvu teel, takerdub vahetu investeering tihti firmade liigse väiksuse taha

Eesti eristub

Toomas Prangli
advokaadibüroo Sorainen vandeadvokaat
Regionaalse ühinemiste, ülevõtmiste ja erakapitali töörühma juht

Esimeste kuude põhjal võib oletada, et tehingute arv on sellel aastal Eestis 2012. aastaga võrreldes vähemalt niisama suur või suurem. Kui varem olid paljud tehingud tingitud suuremate kontsernide soovist kõrvaltgevustest lahti saada või muust grupi restruktureerimisest, paistavad nüüd tehingute *driver*id olema mujal. Mitmed erakapitalifondid soovivad oma ettevõtteid müüa, sest läheneb fondi realiseerimise tähtaeg. Samuti on rohkem suuremaid ülevõtmistehinguid kinnisvara- ja telekomni sektorites. Hoolimata sellest, et Euroopa majanduse väljavaated pole oluliselt muutunud, on Eesti ja Baltimaad näidanud viimaste aastate valguses stabiilset kasvu ja see lisab investoritele usku. Erinevad uuringud viitavad, et ettevõtteid on kontodel rohkem raha kui varem ning see tuleb kas investeerida või omanikele jagada.

Kus on tehingud?

Sven Papp
advokaadibüroo Raidla Lejins & Norcoux vandeadvokaat
tehingute ja ühinguõiguse valdkonna juht

Tehingute turu tuntuima analüüsifirma Merger Market andmetel toimus 2012. aastal Euroopas 7%, Ida-Euroopas 14% ja Eestis koguni 20% vähem tehinguid kui 2011. aastal. Arvud iseloomustavad majandusaktiivsuse jätkuvat madal seisust ning jäävad seni parimast aastast 2007 veel kaugele maha.

Tundub, et seni masuga hakkama saanud ettevõtjate üldist meeleolu iseloomustab loosung „saame hakkama“, aga meeletut optimismi kireks taastumiseks, kasvust rääkimata, ei paista kusaqit. Eestile järgmisteks aastateks prognoositav ligi 2,9%-line majanduskasv kõneleb pigem vaevalist taastumisest kui kasvust.

Üritades leida optimistlikumaid noote 2013. aastaks, võiks märkida eurotsooni suhtelist stabiilsuurt ning krediidid kättesaadavuse paranemist. Kuna tehinguid on viimastel aastatel olnud vähem kui nende kõrgajal (2006/2007), oodatakse, et nii mitmedki investeerimisfondid ja erakapital on sunnitud oma portfelleis olemaid ettevõtteid lõpuks siiski müüma. Seni on olnud takistuseks ka suured hinnaerinevused. Krediidid kättesaadavuse paranemine ja järjest kasvav ajasurve investeringutest väljumiseks aktiveerib tehingute turu nii Eestis, Baltikumis kui ka Euroopas tervikuna.

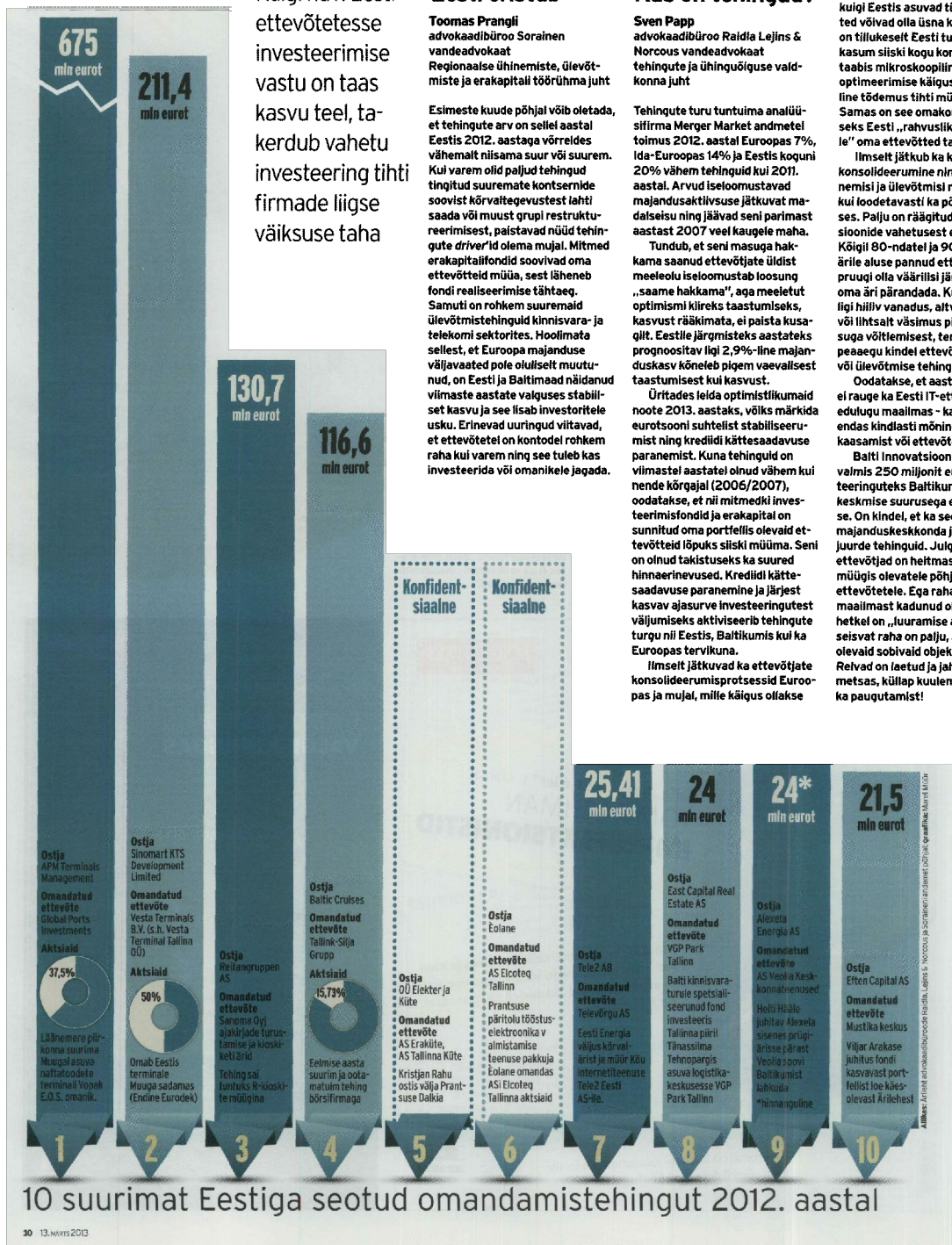
Ilmselt jätkuvad ka ettevõtjate konsolideerimisprotsessid Euroopas ja mujal, mille käigus ollakse

ühha uuesti sunnitud tõdema, et kuigi Eestis asuvad tüürettevõtted võivad olla üsna kasumlikud, on tillukeselt Eesti turult teenitav kasum siiski kogu kontserni masstaabis mikrokoopioline ning kulude optimeerimise käigus päädiib taoline tõdemus tihti müügiotsusega. Samas on see omakorda võimaluks Eesti „rahvuslikule kapitalile“ oma ettevõtteid tagasi osta.

Ilmselt jätkub ka kodumaine konsolideerumine ning näeme ühinemisi ja ülevõtmisi nii tööstuses kui loodetavasti ka põllumajanduses. Palju on räägitud ka generatsioonide vahetusest ettevõtetes. Kõigil 80-ndatel ja 90-ndatel oma äriale aluse pannud ettevõtjatel ei pruugi olla vääriilisi järglasi, kellele oma äri pändandada. Kui sila lisada ligi hiiu vanadus, altvedav tervis või lihtsalt väsimus pidevast masuga võitlemisest, terendab seal peaaegu kindel ettevõtte müügi või ülevõtmise tehing.

Oodatakse, et aastal 2013 ei raue ka Eesti IT-ettevõtjate edulugu maailmas – ka see kätkeb endas kindlasti mõningast kapitali kaasamist või ettevõtteid müüki.

Balti Innovatsioonifondil on valmis 250 miljonit eurot investeringuteks Baltikumi väike- ja keskmise suurusega ettevõtetesse. On kindel, et ka see aktiveerib majanduskeskkonda ja tekitab juurde tehinguid. Julgemad Eesti ettevõtjad on heitmas pilku ka müügis olevatele põhjanaabrite ettevõtetele. Ega raha ja tehingud maailmast kadunud ole. Tundub, et hetkel on „luuramise aeg“ – jüude seisvat raha on palju, aga müügis olevaid sobivaid objekte vähe. Reivad on laetud ja juhimened metsas, küllap kuulieme peatsett ka paugutamist!

10 suurimat Eestiga seotud omandamistehingut 2012. aastal

30 13. märts 2013